

Womhaj Bóh!

Czisko 50.
16. dez.

Lětnik 10.
1900.

Særbske njedzelske łopjenka.

Wudawaju so kóždy šobotu w Smolerjez knihiczišczerńi w Budyschinje a šu tam dostacž sa šchtwórtlětnu pšchedplatu 40 np.

3. njedzela adventa.

2. Kor. 4, 6.

Bóh, kotryž pšikafa, so by so i czěmnošcže to šwětło roššwěcziło, tón je so roššwěcził w našich wutrobach, so bychmy dostali roššwěczenje teho pšnacža teje krašnosće Božeje we woblicžu Jesom Ahrysta.

Adventski czaš, jašny a šwětly czaš, tež hdyž wonkach tołta kurjawa kóždej šlóněžnej prusy pšchetód wobara. Adventski czaš jašny a šwětly czaš, pšchetož w nim so pšchihotuja šchešcijanšte domy a wošady k nutrnemu špěwanju šherluscha wo hodownym šwětlu:

To wěcžne šwětło šhadža tam,
Sjewi nowu šwětlošcž nam,
Tež w nozy jašnje šwěczi so
A da nam Bože džěcžatstwo.
Ahris eleis.

Alle šchtó widži tole šwětło, kotrež je rjeńšche hacž měšacžne šwětło a hwěšdne blyšczenje a šlóněžna jašnosć? Jenož tón, kotremuž je jeho šamšne šwětło wuhajnyło, kiž je dowěrjenje na šwoju šamšnu mudrošcž a hišcže wjele bóle na šwoju šamšnu prawdošcž šhubil. Demu so woczi wocžinitej a wutrobu so wotewri ša rjanu krašnosć, kotraž so šwěczi wot woblicža teho, kiž je do šwěta polneho šmjertneho šhlódka a hrěšneho hubjeństwa šlowo wołal: Ša šym šwětło teho šwěta. Šdžež tole šwětło wocžinjene durje namaša, tam so roššwěczi tak

we wutrobach, so tež czěmnošcž šmjertneje hodžiny a štróžele pšchichodneho šudženja je hašnyč a pšchitnyč nje-móža.

Šnamjo tak roššwětleneho muža mašch wo šwjatym Pawole. Šaž drugi advent w Danielu tebi teho pšchedštajesche, kiž w pokucže šwětło šamšneje prawdošcže wuhajnje, tak mašch dženz na šcerzim advente w šwjatym Pawole muža, w kotrymž je Jesušowe šwětło šesthadžalo. Tehdy, jako na pucžu do Damaskuša njebeška jašnosć so wołalo njeho šwěcžesche, bu wón zyle hinašchi muž. Nětk bu to šwjaty nadawš jeho zyleho žiwjenja, tutemu šwětej pucž pšches zly šwět wotewrič. A hacž runjež durbjesche dla tuteho adventšeho džěla do jaštwa a do rjećajow, tež w jaštowej czěmnošcži a hańbje so jemu tola šwětło šwěcžesche a cžinjesche jeho wutrobu wješeli a jeho wěru twjerdu kaž škalu a jeho nadžiju nješchewinjomu. Šochžyl ty šwjatemu Pawolej runy byčž?

Šak ma so i twojim žiwjenjom? Šwěczi so tež hižo na twojich pucžach adventške šwětło a hodowna jašnosć? Šbo wobara so hišcže twoja njepokutna myšl a njepuschcži bludne mējenje, so tvoje šamšne hubjene šwěcžki, twoja mudrošcž a prawdošcž, wjazy šwětla a cžoploty dawaja, hacž Bože lube šlónžo, luby šbóžnik? Šóh tón šnješ ma wšelate pucže, po kotrychž ludži woła a šwětlu, kotremuž je so w šwjatej šcženizy w našich wutrobach šašwěcžicž dał, i kotrymž je šašo k žiwjenju a k šwěcženju pšchijnješe. Škětotryžkuliz je mēnil, so je te šwětło hižo dawno wuhajnyło hacž na

pošlednju schriczku. Ale bnanu s lubym kherluschom abo schpruchom se schulsteho a paczertsteho czaŝa, na kotryz ŝo dopomnicze we wulkej nudy a stysknoŝci, nimale wuhaŝnjenu schriczku ŝaŝo woziwi, ŝo je wscho jaŝne w duschi kaŝ na Bethlehemskich honach w ŝwjatej nozy; a hiŝo wschemu žiwjenju w Boŝy wotemrjety cžlowjeŝ mōže ŝaŝo s dźeczazej wjeŝeloscju ŝobu sanoschowacz jandželŝki spew: „Czeŝcz budz Bohu w tej wyŝokosczi, a mēr na ŝemi a cžlowjekam dobre ŝpodobanje“. Bōh bē pschikasał, ŝo by ŝo s cžemnosczje ŝwētlo roŝŝwēcziło.

Tak daloŝo chze luby Anjeŝ naŝ wschitkich w tutym adventŝkim czaŝu wjeŝcz. S cžemnosczje k ŝwētlu, s puŝcziny hrēcha do ŝlubjenego kraja, k njemu do Bethlehema! D, dai ŝo wjeŝcz, pschepodaj jemu wutrobu a žiwjenje! Cžemnoscz je ŝmjercz; ŝwētlo, kotrež wōn pschinjeŝe, je žiwjenje.

Mō dha, wutroba cze žada,
Cžehū nuts do njei, ŝbōžniko;
Žadosczewa k tebi hlada,
Tebi jenož poda ŝo.
Wuczisz ju ŝam k ŝydu ŝebi,
So ŝo wona lubi tebi!
Twōj ŝym, twōj chzu woŝacz ja;
Woŝtań tež mōj bjeŝ kōnza. (644, 6.)
Hamjeń.

Buczowanie po Bozim piŝmie

abo

tajke myŝle nadeněžech, Bože ŝlowo cžitajo.

Podawa ŝwērny cžitai „Pomhaj Bōh-a“.

(Potraczowanie.)

I. knihi Mōjŝakowe, 17. staw.

ŝacž dotal je jenož ŝlubjenje bjele wscheho dostacza knježilo; nētko paŝ ma ŝo ŝlubjenje pschewodžecz wot dostacza, kotrež stajnje a bōle roŝczje, pschibyla a ŝo roŝchērja; stajnje a wjazny dyrbi nabyecz stromy ŝlubjenja, doniž ŝlubjenje ŝkōncznie njewuńdže w dostaczu. Sŝlubjenje je ŝame Bože prawo, teho dla mōžesche ŝlub tež jenicžny wot Boha ŝwjeczony bycz; tak dha tež na 15. stawje ŝhonimy, ŝo jenicžny Bōh pschibyluschnoŝczje pschijimuje, niž paŝ s dobom tež Abraham. Stawanje a dostacze paŝ wukhadža se ŝkutka wobegu strom: s cžlowsteho a bōjŝkeho. Teho dla ma ŝo ŝlub tež nētko s Abrahamoweje stromy ŝwjeczic; tež wōn ma ŝwjatocznie pschibyluschnoŝczje pschijimacz. Sa ŝnamjo ŝluba, nētko powŝchitkownje ŝwjeczeneho, postaji Bōh wobreŝanje. So je ŝo tole ŝa ŝnamjo wuŝwolilo, ma dwoju pschicžinu: Se stawom plodzenia je cžlowjeŝ — a s prēnja mužŝi — woŝebje do hrēschneho ŝkaženja podaty; s druha ŝlubjenje wo žōnŝkim ŝymjenju (I. Mōjŝ. 3, 15) ŝo tu do woŝebiteho wo ŝymjenju patriarchow pschetwori, ŝo by ŝo narod ŝboža plodzil, ŝo by ŝo s njeho narodžila ŝbōžnoscz ja wschē narody. Tak njeje žana mēŝnoscz na cžlowŝkim cžele, ŝa kotruž njeby ŝnamjo Božeho ŝpodobanja runje nētcole trēbnishe bylo, khiba mēŝnoscz, wot Boha ŝa to wuŝwolena.

II. Schtuczka 15—22. Saraji pschiloži Bōh nowe mjeno a wobŝwēdeži s tym, ŝo maja ŝo psches nju jeho ŝlubjenja ŝacz; ŝsmael, ŝa kotrehož Abraham proŝy, mōže jenož wēŝty podžel žohnowanja dostacz; žohnowanje paŝ ma pschi tym woŝacz, kotryž je wot wscheho ŝpoczatka ŝa to ŝhladany.

A potom, hdyž bēŝche Bōh khwilku mjelczal, ŝo by Abraham czaŝa namakał, ŝo by ŝebi wscho ŝrēczane tež we wutrobje ŝpomjatkował, džeŝche wōn k Abrahamej: Kaž ŝy ty nowe mjeno wote mnje dostał, tak njeŝmēsch ty ŝwojej žonje Sarai wjazny po jeje dotalnym mjenje Sarai = moja knjeni, abo moja knježerka, rēczacz, pschetož tajke mjeno ŝjewi jenicžny, kajke cžekne mēŝno ma wona w ŝwojim domje pōdla cželedže, ale Sarah = wjerchowka budže jeje mjeno, dofelž dostanje nētko cžekne mēŝno mjese wschēmi ludami a narodami.

Pschetož ja chzu ju, kotraž ŝo dotal ŝdasche ŝamknjena bycz,

a kotraž je ŝo hiŝo ŝama wscheje nadžije wsdała, požohnowacz, a wot njeje, kotruž ŝy tež ty se ŝwojej nadžiju ŝpuchczil, chzu cži ŝyna dacž; pschetož chzu ju požohnowacz; na nju a na žanu druhu ŝym ja ŝpominai pschi žohnowanju, wo kotrymž ŝym tebi woŝpjet rēczal; a tak ŝložu ja nētko ŝwoje ŝlowo, tebi runje prajene, nētko tež na nju: ludny wot njeje pschińdu a kralojo na wjele ludach.

Do wobegu noweju mjenom, kotcejž Abram a Sarai dostanjetaj, je ŝakladny piŝmit mjena Jehovah, mjenujžny piŝmit „h“, ŝaplecženy; tele mjeno je ŝałožk a hwēda tamneho ŝpodžiwneho pschichoda, kotremuž Abrahamowe ŝymjo napscheczimo kroczi na ŝałožku ŝluba Božeho, s Abrahamom ŝałoženeho.

Teho dla je lēpje, hdyž piŝamy Sarah, a niž Sara, kaŝ je tež Luther piŝal.

Abraham, pschemoženy psches ŝpodžiwne wēžny, kotrež mējesche tu wuŝlyŝhecž, padny na ŝwoje wobliczo a ŝmējesche ŝo. To njebē hiŝczje nētko ŝlyŝchal, a to njebēŝche na wēru podobne, ŝchtož tu Bōh rēczesche, a tak njemōžesche ŝpodžiwanje w ŝwojej duschi potajicz, ale ŝmējesche ŝo, a tole ŝmjercze ŝjewi njewōlnje, ŝchtož wōn pschi ŝebi džeŝche w ŝwojej wutrobje: Budže ŝo mi ŝto lēt ŝtaremu cžlowjeleji hiŝczje ŝyn narodžicz, hdyž ŝym hiŝo psched 13 lētami jenož teho dla s Hagaru ŝyna mēŝ, ŝo njeby ŝo czaŝ mojeje plōdnosczje žyle minyl? A budže trasch Sarah, kotruž mējachu hiŝo psched ŝchtwōrcžlētŝtotkom ŝa njepłōdnu, džeŝwječždžeŝacz lēt ŝtara porodžicz?

Tole ŝlubjenje Bože bēŝche tak psche wschi mēru wulkotne, ŝo Abraham ŝo modlo na ŝemju padny, a tak psche wschi mēru ŝpodžiwne, ŝo džeŝche jemu bjeŝ wole na ŝmēchi.

Wjeŝele a naŝtrōjenje
Se nētŝ moje pomyŝlenje,
Wulka potajnoscz to cžini
Pschi tym khlēbje a tym winje,
Anježe, ŝo tu kraŝnoscz ŝnaju,
Kotruž twoje ŝkutki maju;
Twoje džiwy khwalicž chzemy,
Wopŝchijecz je njemōžemy.

(Potraczowanie.)

Wjeŝna wōjnska khrōnika s lēta 1870.

(Potraczowanie.)

Wjeŝ a pola.

Nētko pōj ŝo mnu do wŝny. Kaŝ tam wuhlada? Widžisich tute džery w ŝčženach a krywach? Te ŝu wurnte wot granatow. Kaŝ te wokenžny wiŝaja, wrota leža, dureczka ŝu roŝlamane. — To wschitko je ŝbite wot dobnwarjow, hacž do domow ŝu ŝo bili. — Wŝmi ŝo na kēdžbu, hewaf cze poteptaja; njeŝlyŝchich, kaŝ marschērujo ŝpewaja: „Do Franzowŝkeje, Franzowŝkeje! Mēmŝka cžehū do Franzowŝkeje!“ Hladaj na pucz, ŝo njepadnjesch, tam leža morwi wojazy, morwe konje, roŝmjetane brōnje. Ludžo ŝteja pola ŝwojich ŝpalenych domow a plakaja. Njeboli tebe tež wutroba? Hlaj, to je wōjna, ta ŝo njeprašcha ŝa mojim a twojim. Pohladaj raŝ na twoju ŝahrodku. Hdže ŝu twoje kwētki a roŝtliny? Poteptane! Sa kamjentnym plotom ŝu ŝo Turkojo ŝastajili a na Mēmžow tjeleli, mēmjo, ŝo dyrčja Mēmžy psched nimi cželacz. Nētko tam leža; jenemu ŝu moŝny roŝtjele, druhi ma hubu poŝnu ŝemje, ruku cžisheči na wutrobno, hdžež je ŝmjertna rana krawila, wōn wjazny njedycha. Wot cžeho je žpla murja tak s krewju womaŝana? Tam leža pjeczō Turkojo morwi na hromadže, njeje to ŝraŝchne?

Chzemoj na pola pohladnycz. Njedžela je a rjane wjedro. Kurjawa ŝteji hiŝczje na lukach a na polach. Tu wonja tak ŝa krewju a pōlvrom. Dych ŝo namaj hacži. Wytasch ty twoje žita, twoje bērny, twoje ŝchtomy? Mōj lubny, to je wschitko wot kulkow roŝbite, poteptane, ŝkōnzowane wot pscheczela a njepŝhecžela, wscho jene. Hlaj, tak wutupi wschitko wōjna. A hdže ŝu naŝche lube ptaczki woŝtale, kiž hewaf tak rjenje ŝpewachu, khwajjo Boha lubeho Anjeŝa? Hrimanje kanonow je je wuhlano.

Kurjawa je ŝo minyla; nētko pohladaj, ŝchto widžisich? Sēŝlamane woŝny, tjeleby, bajonety, teŝaki, roŝtorhanu krawu draŝtu, ŝlany, tŝchakowny, torniŝtry, modleŝke knihi, poŝjedžene pomajŝki, pjerinu, hornžy, prōjdne a s žyrbu, ŝudy, mēchi, wschitko, ŝchtož mōže wōjŝko mēcz a ŝhubicz.

S kopizami tam leža nadute konje, a tež hiŝczje njeŝku wschitžny morwi wojazy ŝeŝbērani. S mēŝtnami woni po ŝtach leža

A kajzy woni fu? Sedyn ma wotewrjenej woczji, drubi schérofo rósdrienu hubu, wobliczo tječeho fo mróczy w šmjertnej bolosceji, — wšchitzy w šwojich najšpšchich létach. Esu tež šbóžnje wumrjeli? D, tajke jich čžela wuhladaju! Senemu je ruka wottššlena, druhemu noha, wšchelafim hlowa, šašo jedyn ma rósdrieny život, šo čžriewa won wišaja. Šdy bychu jenož čži jow byli, kiž šu na tutej wójnje wina! Šdy bychu čži wšchitzy jow byli, kiž f wójnje šchžuwaja a we šwojich šušodach jenož njepšchecželow widža! — —

Morjenje w Gunstecze.

Njedželu dopoldnja pšchindu do hrabinskeje šahrody. Duž stupi wyšchf te mni a džesce f wótrými šlowami: „Knješ šararjo, wy macže halunkow a šlěpžow we wašchej wošadže. Tym dnyrbi šo jich kšostanje dostacž!“ — „Šhto dha je šo štalo?“ — „Šaf, dha wy nicžo wo tym njewěšče, šo šu wašchi ludžo f Šröšchweilera na našchich wojakow tššeli, šranjenych morili, morwym woczji wufakali, jashf a wušchi wotrěšowali?“ Ša wotmolwju: „Ša šnaju našchich burow, to šu ludžo, kiž jenož měr lubuja, tajke hrošnosče woni nješšu wobeshli, to njeje možno; hžže dha šu čži ludžo?“ — „Šam pšchindu, te njepšcheli!“

Čžrioda wojakow pšchindže, w jich šrijedžišnje bēšche kopiza burow. Wojazy wołaja: „Šow šu te smijzy! Nječ pšched šararjom šwój pošledni Wótcže našch špšwaja! Šašobu!“ Wot wšchých bokow šo woła: „Wobwěšče jich jow f nohomaj na šchtom!“ Šroschu f žyšeje wutrobny: „Wocžafajče jenož, čži ludžo nješšu wšchaf f našcheje wošady!“ Šašo šo woła: „Šrjecž f tutymi čžertami, f tutymi djaboššimi Šranžowšami!“ Ša praju: „Njepšchinjeseče tola tajku hašbu na moju wošadu, my čžerpimy hižo tak čžěžto došč!“ Duž šo trochu wotmijelny. Šohladam na tutych nješbožownych ludži. Esu šwjasani na nohomaj a rukomaj, hlowa je šrwawnje šbita, wobliczo špalene, woczji pošnej štracha, jashf jim dla lačnosče f huby wišja, drašta je roštorhana, štrach pšched šmjercžu na žyšym čžele; jich napohlad hnuje f šmilenu. Šraščam šo jich: „Š wotkal seče?“ „Š Gunstetta, wy wšchaf mje šnajecže, knješ šararjo, ja šym šchošta!“ — „A ja šym wučžer, knješ šararjo!“ — „Šaj, ja waš šnaju!“ — „Šhto, ty šy wučžer?“ hššcha šo na njeho wojazy, „šaf ty twoje džčžči wučžišch? Čžafaj, ty dnyrbišch wšchšche wišacž, hacž wšchitzy drubš!“

Šraščam šo: „Šče dha wy woprawdže tajke nješmanštwo wobeshli?“ — „Šaj, to šu woni čžinili“, wojazy wołaja, „wučžer je f dwěmaj tššebomaj f pinžy tššelaš, a tehle mašeho pachola (15 létny hólž) šu popadnyli, jako jenemu šranjenemu nóž do žiwota šš.“

„Ně, ně, my nješšmy nicžo čžinili! My šmy njewinowacž, šaf wěrnó to je, šaf šože ššoncžto na njeju šteji! D bēda, my dnyrbimy wumrjecž, wodu, wodu, šapku wody nam dajče!“ woni žalošča. Wojazy poš wołaju: „Nihdy na nihdy, te pšy nješšmēdža žaneje wody dostacž! Žaneje šapki! Šjecžmy našchich bratrom!“

Dokelž šu woni katholicžy, dha šo jich šraščam: „Dnyrbju ša waš po katholicšeho šararja hieč, abo f wami šam šo modlicž?“ — „Ně, ně, njewopuščeče naš, knješ šararjo, hewaf šmy šhubjeni, wy móžecže ša naš hnadu wuprošhčž, tucži knježa wšchaf šu tež němšžy!“

Šrucže nětko rjeknych: „Šched šožim woblicžom wam ja šajam: Šrajče mi wěrnosč, seče wy do wojakow tššeli? Wušnajecže šo, šrijedy hacž pšched šožim šudny štol pšchindžecže!“ — „My šmy njewinowacž. D, moja wboha žona! D, moje wbohe džčžči!“

Wšchf šwari: „Šo pšchedolho traje; adjudant, jčhajecže f generalaj šo woprašecž, hacž šmēmny f nimi šonz ščžinicz.“

Nženje a šubšchijenje šapšchimnje tutych wušbudžnych. Nětkoš padnu do womorj. Drubš šbēhnu šwojej šwjasanej ruzy f njeju a wołaju: „Šožemje, nano, luba macži! Šožemje, žona, džčžči! D Šesu, o Šesu!“

Ši šo čžmowi pšched woczomaj, wutroba štejo wostanje. Špštam hiščeče raš: „Šwoji knježa, wina nješbožownych njeje dopoššana. Šaž tež wašch general wušbudži, njecžinče šaf! Še šchthrnacže dušchow šu we wašchej ruzy, njepšchidajecže, šo wumru, šrijedy hacž šo wēž prawje njepšchepšta. Wy seče wulku šitwu dohšli, nješabudžče, šo dohšwarjej pšchšteji, šmilny hčž.“

Adjudant pšchijčcha wołajo: „Niz wobwěšhčž! Šo šlowneho šwartera f nimi, f šronpryžej! Šo šredka!“

Šwjasani doštanu nowu nadžiju, wobrocža šo a wojazy jich f šlecžom a še štorfanjom še wšy wuhnjaja. Šhto šu hacž do Šulža hiščeče wutrali, njeje nicšto šhonil. Šedyn 80 létny šarž je po pucžu wumrjel, drubš buchu wobšnadženi.

Šsnano šo nětko mje abo nětko druhcho praščeshch: šhto na tym šrašchym wobškorženju je, dha čži njemōže nicšto praweho wotmolwenja dacž; wēž wostanje čžēmna hacž do šudneho dnja.

Šlód a lačnosč.

Bēšche njedželu w jenej. Šorjaza wójna je mje wboheho čžlowjeka nimale ššonzowala. Šsmjercž mucžny pšchindu domoj. Šla drubš je pšchezo hiščeče wulka čžišchčženža. Šsym jara hlódnny, ale tež jara šrudny, šo ša naš wšchittich domach do žyła nicžo f jēdži njeje. Ale hlaj, wšchitzy moji šwójšni šu šaf wješeli, powjedaju mi, šo je němšti wšchf pšchšchol šo praščecž, hacž nusu čžerpja, a jako šu jemu wotmolwili, šo hiščeče nicžo jēdli nješšu, hacž šchflu mlōka, dha je šhlēb a šuf na blido pošložil a je f nimi jēdł a wšchitku jēdž džšil. Wšchitzy šu šo najēdli a je hiščeče něšchto šawoštajil „ša knješa šararja, hdyž domoj pšchindže.“

Šch, šmilny šožo, mēj džaf ša twoju dobrotu a žohnuj šmilneho Šamaritšeho a šwamuj jeho w žyšej wójnje. Šdy bychu jenož wšchitzy wobšdlerjo we wšy tež wobjed mēli. Wšchitzy šu hlódni a lačni a nicšto nima ani drjeb,ēncžti. Šot wčžera-wšcheho wječžora šem šama štrachota a žana rada. Ša polu wšchaf šu bērnny ale nicšto nješmē še wšy. Š wofolnych wšow šteja pšchede wšy wšy f jēdžu a f žyrobu ša naš, ale wojazy nišho nuts njepuščča. Šim wutroba boli dla lubošče, nam še žalošču! Šaž šoh šechze! Šam a šem šu wojazy f nami džšili, čži wšchaf mējachu došč. A šhto šchodži, šo nam žoldf šorcžeshch? Čžim džafownišchi šmy nětko ša šože darš, hdyž je mamy. Šiščeče hššcha hacž šlód bēšche lačnosč w tej čžoplocže. Š žadnej šudni woda, jenož jenicžka ma móžne žórko, ale šam štoršaja šo wojazy njepšchšawajo, jena čžrioda wotēdže a druhja pšchindže. My čžemny f režy, ale woni naš šam njepuščča. Šch, šapka wody, šaf šy ty tola něšchto lube.

(Šotracžowanje.)

Wšchelafe f blišta a f dalōka.

— Šašženu njedželu, 2. adventa, mējeshch šo 4. létušche šerbške šemšchenje w šchžžnej žyřkwi w Draždžanach. Špowjednu wučžbu mējeshche wōdžer šerbšchich šemšchenjom, knješ šarar rycžer Šakub f Nješwacžidla, a šerbške šredowanje knješ šarar lic. theol. Šencž f Šetliž. Šohata licžba w Draždžanach a we wofolnosčži bydlaznych Ššerbow bēšche šo na lube šemšchenje w drohej macžernej rēčži šchšla. Špowjednych bēšche 224, mjenujžy 91 mužšchich a 133 žōššchich.

— My šmy lubnych Ššerbow hižo wōšpjet na to poššali, šo nočžyli pšchf šupowanju hodownych darow na rjane knihe našcheho ewangelišto-lutherškeho knihowneho šowaršstwa f duchownemu šatwarženju šabycž. Šwōšebje nětko na dołhich šymšchich wječžorach šōždy rad rjane knihe do rukow šjerje. Ale niz jenož ša doroščžennych šu šerbške knihe, šotrež šo jako hodowny dar hodža. Ně, hdyž šaršchey šwojim džčžčom rad wobrašowe knižki šupuja, njech na to nješabudža, šo mamy tež tajke šerbške wobrašowe knižki, šotrež šu runje šaf rjane šaf němške. Wy je doštanjecže poš knješa Ššmolera, a wēcže budža šo wašche džčžčatka čžim bóle wješelicž, hdyž wobrašy še šerbškim šchthčžkami doštanu.

— Šchš pošlednim ludlicženju mējeshche 13 wjetšchich mēštow Šaššteje f wjazy hacž 20,000 wobšdlerjemj tele licžby po rjadu: 1. Šipš: 455,122; 2. Draždžany: 395,340; 3. Šamjeniza: 206,584; 4. Šlawno: 73,908; 5. Šwitawy: 55,572; 6. Šitawa: 30,914; 7. Šreiberg: 30,209; 8. Šudyšchin: 26,000; 9. Šlauchau: 25,477; 10. Šuchbad: 24,502; 11. Ššerane: 23,766; 12. Šrimicžow: 22,523; 13. Ššichno: 20,109. Šo šjednocženju Ššichnja f Ššelnom, šamnu štronu Šobja ležazeho, šmēje wone 31,340 wobšdlerjom a štupi f tym na 6. mēštno mješ šaššimi mēštami. Šchtož pošchitšowne licžby šaššupa, šotrež šu šo 1. dezembra šalicžile, móže šo šrajicž, šo je wobšdlerštwo šam, hžžž je šararštwo, wotēšeralo, roštko poš we wullich mēštach, hžžž je šindustrija. Dokelž šu šo šon ššorcž tež Ššerbja wōšebje licžili, tež šhonimy, šelko je Ššerbow. Šule licžbu poš nětkole hiščeče pošacž njemōžemny. Šo hacž do noweho léta traje, šrijedy hacž šu te licžby po našchim žyšym wóžžnym šraju šromadu šlicžene a šestajane.

— W křezorstwowym fejmnje je so nowy křezorstwowy kanzler wo tym wuprajil, cžeho dla so wopyt präsidenty Krügera w Berlinje pschijał njeje. Wón wuloži, so Krügerjej jeho wopyt w Berlinje niczo pomhał njeby, dokelž so Němsta njemóže do wójny mjes Sendželskej a Transvaalskej měšćecž a so dyrbi Němsta sjawnje wopokasaz, so je zyle njestronsta. Duž tež njemóže džiwacz na křobuczucziwosež, kotraž so w ludu hiba; pschetoz hewal móhće to lóhko jendželski lud roshoricž a naž do njelubosnych schmjatanzow czahnyč. Tole wuloženje pak njeje, kaž so to rosumi, nihdže w ludu spojojilo. Nasch lud ma wutrobne křobuczucze s wbohim ludom, pschecziwo kotremuž Sendželczenjo s hrěschnej njeprawdu wójnu wjedu. To pak febi nasch lud žadał njeje, so by so nascha wyschnosež do njelubosnosčow jaschmjatała, sa bursti lud pschecziwo Sendželczenam wustupujo. Wón je febi jenož žadał, so by so wbohemu prihowanemu starzej Krügerjej ta cžesč wopokasala, kotruž je febi saklužil. Pschi tym jemu nascha wyschnosež nierebasche niczo křubicz, schtož by naž s Sendželskej do roskory pschijnješlo. Hdž je Franzowsta to samóhla, by so to pola Němstej tež hodžalo. Sendželczenjo so wěcže pschecziwo nam w tym hamym padže tał jadžerželi njebychu.

— Wo chinejskej wójnje je jara mało křuschecž. Sastupjerjo drje pschezo wo měrje jednaja, ale te wujedanja k žanemu prawemu kónzej njepschindu. Se srudobu křuschimy, so je wjele naschich wojakow sšhorilo. Wdy febi niczo bóle pschecž njemóžemy, hacž so by tale wójna bórsy so k kónzej dowjedla. Wužitka wot njeje žaneho njesmějemy, jenož kame wopory mamy pschijnjesč.

Něšto k rospominanju.

S a m a c z e r j e .

Sako mój junkrócž — tak powjedastaj dwaj pschirodo-
spytnikaj, kotraž psched tšomi lětami w Islandiskej puczowastaj
— wo schulach powjedachmoj, so prastachmoj, schto na so woimje
džeczi rosmucžecž, kotrež dla psche wulkeje dalokosče abo křudoby
staršich do schule křodžicž njemóža. Duž wotmolwi šdželan
lěkar hłowneho města: „W starobje wot šydom lět móža
wschitke nasche džeczi cžitacz, w swojej rěči pišacz a licžicž, wot
křudschich rybakow njeje ani jene, kiž njeby dobru wuczbu mēle.
Nasche maczerje su nasche wučerki a wótzny dom je nascha
schula. Bližšchi farat wscho nahladuje a to džeczo, kotrež na
spokojaze wachnje wuklo njeje, so k konfirmaciji njepschipscheci.
Hdy pak by farat jim jich džeczi wotpokasał, by so islandiska macž
šmjercž rudžila. Woprajchecze-li so tajteho rybalskeho hólza, schto
je jeho historiju a narodopiš jeho wótzneho kraja a mjena ptacz-
kow a rostlinow wučil, by wón kóždy krócž wotmolwil: „Wodr-
min!“ to rěka: Moja macž! — Čžesč tajtim macžerjam!

* Džeczaja wěra.*

Psched někotrymi lětami pschindže wučeny do Schottlandseje.
Křuboko delkach pschi hlubinje nahleje skaly žadna rōža rosčesche,
kotruž by rad mēl. Pastřski hólz w bliskosčzi swoje kōsy pakesche.
Profesor jemu skoto lubjesche, hdyž po tu rōžu dže. Tón hólz
praji: „Ja njemóžu, ně, ja njemóžu!“ hdyž bēsche do teje hlubiny
pohladał. Duž pschindže jeho nan. Na dobo wón praji: „Haj,
ja chzu delc, ale s tym wuměnenjom, so mój nan schtryk džerži.“
Masch ty tež tajku wěstu a strosčtnu wěru do twojeho wótza
w njebjěbach, so by wěsty, so njemóžesč padnyč, hdyž wón tebje
džerži?

* Sdyž šmjercž pschindže,*

chžyl ja tał pschihotowany byč, kaž tamna žona, kotraž mrějo
praji: „Ja cžuju so kaž durje, kotrež maja so sa klinku pschimnyč,
so bychu so wocžinile, mojeho Anjesa nuts pušchecžicž.“ Njeje to
dobra wěz dom pschihotowany mēčž, so so nierejeba halle do po-
rjada stajicž, hdyž šmjercž pschindže? Sdyž šmjercž k bjes-
bóžnemu cžlowjelej pschindže, jeho kaž kóž namaka, kotraž sa
kótwizu složena leži; potom wón kótwizny schtryk wotruba a kóž
na morjo won cžeri. Na wopak, hdyž šmjercž k pobožnemu
cžlowjelej pschindže, jeho kaž kóž namaka, kiž chze runje kótwizu
horje scžahnyč a potom praji k njemu: „Sdyž by swoje džělo
dokonjal a kótwizu horje scžahnyč, potom chzu tebje domoj do-
wjescž.“ Matth. 25, 10.

Do Gó d.

S a džeczi.

Snajecze wy hodowneho
Muža, staroh' schedžiwoh',
Nikom njecžini wón sleho,
Dokelž sprawný, dobry jo,
Do kóždeho domu tu
Křodži, tam hdžesč džeczi su.

Křodži w symsej, symnej nozy
Bo holi bjes pschestacza,
Čžini febi wjele próžy,
Schtomiki fej wobstara,
Šedlečki te selene
Do domu wschēm pschijnješe.

Šjelni febi šwój mēch duzy,
Pola Božoh' džescža tam,
So by wón mēl wschitko k ruzy
Dawacz pěnym džeczatkam,
Šabluta a worjечи,
Šoprjanzy a křlósčezěčki.

Na tych pěnych džeczoch tola
Ma wón šwoje wješele,
Duž je tež to jeho wola,
So jim dary pschijnješe:
Džeczi, budžeče pošluschne,
So wón šašo njecžeknje.

S komorki wón bjerje hrajki
Pola lubych jandželkow,
Klanki, wobraški a bajki
Sa tych pěnych holecžatkow,
Koschlu, rjanu křuknicžku,
Čžoplu křapu na hłowčžku.

Sa tych hólzow wulkich, małych
Nadžela wón wojakow,
Wosy, konje tajte rjane
A tež dolhe tešaki,
To b'dže wulke wješele,
Jenož so su pošluschne.

Džeczi budžeče dobri jemu,
Čžejecze jom' cžinč wješele,
Budžeče pošluschne nětk wschemu,
Schtož wam nan, macž pschikaže,
Čžinčže wscho kaž prawje je,
Dha šče jemu špodobne.

E. Šelaf.

Křuschki a truzki.

Kiž nochzedža tał prawje kžecž
A powjetšecž a pschekhwalečž,
Bo sastarsku šwět mērja;
Masch wjetšchu abo mjenschu kžu,
Na dobre šbože položzu
Tak abo tał cži wěrja.

*
*
*

Wschē křchčzenička na schtomiku
Křód docžakany njenješu;
Tež liščicžko najšelenšche
Do cžaka hušto wotpadnje.

S u d a n c ž k o .

Mi mjenuj schtomý bjes liščža, a dróhi w lěče bjes prócha.
[HAW 'qro aqaz! 'aulqhi 'alawuyha! 'alawoyshpaz]

Daljšche dobrowólne dary sa wbohe armeniske šyroty:
Wbohim šyrotam k hodam N. N. 5 hr.
W mjenje wbohich šyrotow praji wutrobny džak
Gólcž, redaktor.